

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

496. An à confirmatione judicialiter data detur appellatio judicialis, seu propriè dicta, habens utrumque effectum devolutivum & suspensivum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Tertius, an saltem sex mensibus in sacro Ordine constitutus fuerit? juxta Tridentin. sess. 22. c. 2. Quartus, an in Theologia vel jure canonico Doctor vel Licentiatu sit, aut saltem publico alicujus Academiae vel aliorum probatorum vel expertorum testimonio ad alios docendos idoneus judicatus? juxta Trid. loc. cit. Quintus, an bona fama & integra vita sit? juxta c. 2. d. 23. & c. ult. d. 51. Sextus, an in ecclesiasticis functionibus versatus, prudens, ac rebus gerendis idoneus? ut habetur in citata Bulla. De cetero, quae praxis servetur in examine Episcopi non electi à Capitulo, sed promoti à Sede Apostolica, sive libere, sive ad denominationem Regis alicujus, vide apud Barbot. juris eccles. l. 1. c. 9. n. 10.

Quaestio 494. An confirmatio ipsa requirat certam formam?

Respondeo: non esse certam formam à jure praescriptam, ideoque per se loquendo, sufficit, quod confirmator verbo, vel scripto, vel facto suam ostendat voluntatem, approbantem illius electionem; sive hoc faciat per electi installationem aut inthronizationem, vel ejus benedictionem, vel faciendum, ut subditi electo obedientiam praestent, seu recognoscant, Pass. de elect. c. 33. n. 76. Tamb. de jure Abb. d. 6. q. 3. n. 1. & 2. citans Archid. in c. ut quis duas. de elect. in 6. Innoc. in c. cum Bertold. de re judicat. in gl. mirum videtur. Donat. p. 2. tr. 7. q. 4. n. 1. citans in super Peyr. in formul. lit. C. c. 18. n. 1. Samuel. d. 8. controv. 2. concl. 7. Labor. de elect. tit. 4. c. 25. n. 63. & c. ac numerans inter facta vim confirmationis habentia, si canonicè electus ad confirmatorem accedat, & ille dicat: gaudeo de tua electione; vel eum amplectatur. Quorum ratio est, quod nihil inter sit, sive verbo, sive facto declaratur voluntas operantis, ubi in super nulla verborum forma aut scriptura requiritur. Pass. Donat. l. cit.

2. Et sic in specie confirmationem Abbatis non habere certam à jure praescriptam formam, fierique posse ore tenus & scripto, modò animus confirmatoris declaratur, tradit Donat. To. 4. tr. 7. q. 17. num. 6.

3. Observat autem benè Laym, in c. cum inter universas. n. 4. quòd ubi, cum duae agendi facultates tendentes ad eundem finem seu effectum in eadem persona fundatae in diversis potestatibus, simul eodem actu expediri nequeant, non possit electio & confirmatio expediri eodem actu, v. g. dum Canonici cathedrales compromitterent in Metropolitanum, qui ex Sedis Apostolicae privilegio habuit potestatem confirmandi suos suffraganeos, hic prius deberet eligere seu nominare Episcopum secundum formam compromissi, & dein confirmare eundem, pro quo citat Gl. & Innoc. in c. cum inter. v. confirmavit. Abb. in c. ne pro defectu. de elect. n. 4. & se ipsum in c. causam. de elect. nor. 2.

4. De cetero aliud est quòd ad fidem faciendam de confirmatione; ad hoc enim opus est literis confirmatoris, ubi electio in praesentia Ecclesiae, cui electus praeficitur, non confirmatur, uti & ad hoc, ut electus confirmatus à Sede Apostolica administraret, necessariae sunt literae Apostolicae. Pass. n. 77. juxta dicta supra.

* *

P. Levens. Fov. Benef. Tom. II.

Quaestio 495. An confirmatio habeat se ut sententia diffinitiva, an verò ut interlocutoria?

Respondeo: dum confirmatio fit citatis citandis, & illis venientibus in contradictorio judicio; vel etiam quando fit à confirmatore ex officio quidem inquirente, sed solenniter, censetur habere rationem sententiae diffinitivae; quia datur post processum judicialiter complicatum & solenniter conclusum tanquam finalis resolutio judicii solennis. Dum verò fit à confirmatore procedente ex officio non solenniter & judicialiter, censetur esse sententia interlocutoria; quia innititur informationi non solenni, nec habitae in contradictorio judicio. Pass. de elect. c. 33. n. 169. citans Jo. And. in c. avaritia. de elect. in 6. Abb. in c. confirmatus. de appell. n. 14. Dominic. & Franc. in c. fin. de elect. in 6. Rectèque monet Pass. hujus quaestiones resolutionem esse attendendam, non solum, ut sciatur, quandonam à confirmatore sit appellandum, & quam vim habeat haec appellatio; sed etiam, quia dum confirmatio est sententia interlocutoria, Judex, qui illam tulit, possit illam mutare & cassare, & ab ea recedere, & cassare electionem, quam confirmavit, Et contra id non potest, ubi confirmatio est sententia diffinitiva, pro quo citat Jo. And. & DD. alios in c. cum cessante. de appell. Franc. n. 7. & alios in c. fin. de elect. in 6. & Juristas in l. quod invit. & l. iudex postquam. de re judicat.

PARAGRAPHVS V.

De Appellatione à confirmatione, ejusque annulatione.

Quaestio 496. An à confirmatione, seu à confirmationis vel cassationis electionis sententia judicialiter data possit dari appellatio judicialis, seu proprie talis, habens utrumque effectum, nempe non tantum de voluntivum, sed & suspensivum?

Respondeo affirmative. Pass. de elect. c. 34. n. 1. citans Gl. in c. fin. de elect. in 6. v. inanes. Franc. ibid. n. 7. Gemin. in c. avaritia. de elect. in 6. n. 7. Barbosa ibid. n. 7. & c. Licet enim collationes, electiones, institutiones, confirmationes electionum ad beneficia & Praelaturas sint causa extrajudiciales juxta expressum textum clem. dispendiosam. de iudicis: ubi tamen in provisionibus, collatione, institutione, electione, confirmatione, proceditur ordine juris servato, sunt actus judiciales, habetque decretum confirmationis, institutionis, collationis vim sententiae judicialis diffinitivae, adeoque appellabilis, ac ita ab iis appellari potest appellatione propria. Pass. loc. cit. at de institutione expressè Ottoboni decis. 66. n. 3. Garc. p. 9. c. 4. à n. 17. citatis plurib. Rotae decis. & Lancell. p. 2. c. 12. limitat. 40. & 49. Et de collatione & praesentatione Rota in Callagur. benef. 28. Maji 1628. quae est decis. 114. apud Scacciam. de appell. n. 1. 2. 5.

2. Hinc geita, appellatione hac pendente sunt attentata & nulla, & ante omnia cassanda. Ottoboni loc. cit. Pass. loc. cit. n. 2. citans in super Lancellor. ubi ante. Franc. in c. ad audientiam. ult. de appellat. Rotam in Callagur. benef. 24. 26. Januar. & 19. Febr. 1649. & plures alios. Attentata autem sunt, non quae fiunt post appellationem, sed & quae fiunt tempore assignato ad appellandum, quod est dicendum, intra quod licet gravato appellare.

R 3

3. Atque

3. Atque ita confirmatus pendente appellatione interposita, vel intra tempus, datum ad appellandum, non potest possessionem Prælaruræ aut beneficii accipere, & si illam accipiat, est attentata. Pass. cit. n. 2. citans Garc. ubi ante (ubi is de appellatione, ab institutione) Lancell. ubi ante, limitat. 149. per tot. Franc. in c. avaritia. de elect. in 6. n. 5. Unde, ut refert Pass. loc. cit. ex Ottoboni ubi ante. n. 11. & ex Ejusdem decis. 85. n. 2. & decis. 209. n. 7. consuevit Rota possessionem hujusmodi tanquam vitiosam & attentatam tollere & sequistrare; ne attentans commodo vitiosæ possessionis fruatur.

4. Porro quando procedat confirmator judicialiter, dictum est §. preced. Quibus adde, procedere illum tunc quodque judicialiter, quando nullo comparante agit ex officio solenniter; agere autem illum solenniter non solum, quando procedit instante procuratore fiscali, & per assignationem auditorii & stratorum, examinando testes cum juramento, & servato exquisito juris ordine: sed etiam, quando procedit juxta formam c. fin. de elect. in 6. citando & proponendo edicta, & expectando terminum statutum, etiam si nullo contradicatore comparante; vel nullam aliam informationem sumat, vel summarie & extrajudicialiter id faciat; eod quod tunc non confirmet, nisi ex vi citationis solennis & judicialis. Pass. loc. cit. n. 3. citans Abb. in c. novit. de off. vicar. n. 5. Franc. in c. fin. de elect. in 6. n. 9.

Quæstio 497. An detur quoque, & liceat appellatio à decreto confirmationis aut cassationis extrajudiciali, seu ubi confirmator processit nullo modo judicialiter, sed solum summarie sine strepitu & figura judicij se informavit, & ex tali informatione confirmavit, vel cassavit electionem?

Respondeo primò, non esse tunc locum appellationi judiciali (quæ sola proprie appellatio est, ut Abb. in c. bona. de appellat. n. 7. & ibi Decius n. 17. & 20. Tholosan. de appellat. l. 1. c. 11. n. 3. apud Pass. n. 4.) quippe quæ est provocatio à sententia Judicis procedentis servato juris ordine, seu judicialiter. Pass. loc. cit. n. 4.

Respondeo secundò: est tamen locus appellationi extrajudiciali (quæ ut Abb. & Decius ubi ante. Scaccia de appellat. q. 2. n. 33. apud Pass. cit. n. 4. non est appellatio proprie talis, sed provocatio solum à gravamine ad Superiorem) Pass. n. 5. citans C. dilectus. de elect. & ibi Abb. n. 5. Innoc. n. 5. & c. concertationi. de appell. in 6. & alios textus. Neque gesta post & contra appellationem talem extrajudicialem legitime intra decendum interpositam ita sunt valida, quin justificata appellatione sint revocanda. Quod ipsum si negent, asserendo, ab actibus extrajudicialibus non dari appellationem suspensivam, Gonz. gl. 9. in annot. n. 26. Mareschot. var. l. 2. c. 64. à n. 20. Salgad. de protect. reg. p. 2. c. 23. n. 1. & 187. apud Pass. loc. cit. n. 6. vel etiam, quod hæc appellatio non causet attentatam, falsum eos asserere, ait Pass. & sentire contra communem, pro qua citat Lancell. de attent. p. 2. c. 12. limit. 3. n. 10. Marant. p. 3. parisi 6. n. 390. Put. decis. 313. n. 2. l. 3. Abb. in c. bona. de appell. Archid. & Gemin. in c. concertationi. & Franc. ibid. n. 6. & plures Rota decis. eod quod ad nihil valeret appellatio devolutiva, si interim, neglecta appellatione, liceret appellato contra appellationem gravare appellentem valide & secure; quodque appellationem hanc va-

lere in materia appellationis, constet ex c. cum inter canonicos. de elect.

2. Neque opponi potest primò, quod in casu, quando confirmatio vel infirmitas actionis committitur conscientie vel prudentie confirmatoris, pro ut ei secundum Deum videbitur expedire, denegerur appellatio, ut Menoch. de arb. l. 1. q. 70. n. 7. Tiraq. de retract. lign. §. 4. n. 11. Salgad. Boer. & alij apud Pass. n. 8. Nam præterquam id non teneat in rebus magni præjudicii, quale quid est confirmatio indigni, & rejectio electi digni, etiam regularis, ut Pass. n. 8. id solum verum est, ubi non intra ullum debitum Justitiæ, sed sumus in materia inerte liberalitatis ac gratiæ. v. g. in materia dispensationis, ut Felin. in c. super his. de accusat. n. 11. Sanch. de matrim. l. 3. d. 10. n. 23. Bossius de matrimo. Tom. 1. c. 1. n. 116. Gurr. Filiuc. Pontius & c. apud Pass. n. 9. iis consentientem, non tamen tener, ubi sumus in materia, qua debetur, sive in qua violanda est aliqua Justitia, qualis est materia confirmationis & cassationis. Paris. cit. n. 9. citans Abb. in c. pastorali. de appellatione. n. 13. Gemin. in c. 2. n. 10. de jurament. calum. in 6. Felin. in c. significasti. de homicid. n. 4. Sanch. ubi ante. num. 21. Barbof. de potest. Ep. alleg. 32. n. 52. & c. quatenus hi docent, quod in hoc casu, etiam si judicium sit commissum conscientie judicantis, ab ejus resolutione & decreto dari possit appellatio extrajudicialis quoad effectum devolutivum. Quod autem dicitur appellationem illam non valere ad effectum suspensivum, id ita limitandum ait Pass. ut non solum non sit verum, ubi Judex ad quem inhibuit, ne Judex à quo procedat in causâ; sed etiam, ut id ita intelligendum non sit, quod gesta contra appellationem, etiam justificata appellatione valeant. Proinde, ubi constitit de gravamine, Superior electionem malè confirmatam tenebitur cassare, vel malè cassatam confirmare, & noviter contra appellationem electum & confirmatum tanquam attentatum revocare. Pass. cit. n. 9. & n. 15. ubi, quod licet appellatio hæc sit extrajudicialis, non sit tamen merè devolutiva, sed simul suspensiva, ita ut, si contra appellationem quid fiat, illud tanquam attentatum, saltem justificata appellatione, debeat cassari & revocari, pro quo citat Franc. in c. 1. de appell. n. 4. Scacciam de appell. q. 2. n. 36.

3. Neque secundò dici potest, quod à decreto lato ex Judicis arbitrio non detur appellatio, quemadmodum in arbitrariis locum non esse appellationi, tenent Bartol. in l. 1. ff. de legat. n. 18. Cravet. conf. 78. n. 8. Menoch. de Arb. l. 1. q. 70. n. 7. (qui tamen, ut Pass. n. 11. distinguit, nempe ut in hoc casu locus sit appellationi, si Judex sit ordinarius, habens ordinariam facultatem ad arbitrandum, sicut, si delegatus ad causam particularem, eod quod Superior electus videatur ejus industriam & prudentiam, & judicasse, quod salva Justitiæ & æquitate judicabit) Farinac. in pr. crimin. p. 1. q. 17. n. 27. & c. apud Pass. n. 10. Nam, ut ait Idem, regula certa est, quod in commissis arbitrio Judicis, si partem lædit vel gravat, possit appellari; cum arbitrium judicandi non importet libertatem absolutam, sed arbitrium & judicium boni viri, quod regulandum est juxta leges. Hinc confirmator habens arbitrium confirmandi vel cassandi, non potest contra leges illegitimam electionem confirmare, vel legitimam cassare, quod faciendo, quia lædit, potest ab eo appellari; pro quo citat Gl. in c. Romana. §. si obijciatur. v. minus legitima. de accusat. in 6.

Felin.